

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ

AYDIN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

AYDIN İL MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

“CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA 100 GENÇ YAZAR” PROJESİ

Dr. Tufan BİTİR
Proje Yürütücüsü
(İl Millî Eğitim Müdürlüğü AR-GE Birimi)

Aydın-2023

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ
AYDIN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
“CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA 100 GENÇ YAZAR” PROJESİ
UYGULAMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Proje Adı, Konu, Gerekçe, Amaç ve Hedefler

Proje Adı

Madde 1. (1) “Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” Projesi

Konu

Madde 2. (1) İlköğretim öğrencilerine yönelik kitap hacminde öykü yazma projesi

Gerekçe

Madde 3. (1) İlköğretim döneminde olan öğrencilerin kendilerini edebiyatla ve resimle ifade etmelerinin sağlanması ihtiyacı

Amaç

Madde 4. (1) Bu çalışmanın genel amacı, ilköğretim öğrencilerinin hayal gücünü sanatsal faaliyetlerle güçlendirmek ve empati yeteneklerini geliştirmektir.

Hedefler

Madde 5. (1). İlköğretim öğrencilerinin,

- a. Anlamlı ve kurallı cümleler yazmalarını sağlamak.
- b. Olaylar arasında neden-sonuç ilişkileri kurmalarını sağlamak.
- c. Akıl yürüterek çevrelerini tanımalarını ve anlamlandırmalarını sağlamak.
- d. Yazılarını görsel unsurlarla desteklemelerini sağlamak.
- e. Resim ve edebiyat ilişkisini kurmalarını sağlamak.
- f. Yazım ve noktalama kurallarına uymayı, anlatım bozukluklarından arınmış metinler oluşturmayı alışkanlık haline getirmelerini sağlamak.
- g. Günlük yaşamda karşılaştıkları problemleri çözüme ulaştırmalarına yardımcı olmak.
- h. Yaratıcı düşüncelerini geliştirerek bilişsel gelişimlerini desteklemek.
- i. Araştırma ve keşfetme duygusunu geliştirmek.
- j. Okuryazarlık becerilerinin gelişmesine katkı sunmak, böylelikle ortaöğretim kademesi için hazırbulunuşluk düzeylerini artırmak.

İKİNCİ BÖLÜM
Yönergenin Amacı, Kapsam, Dayanak ve Tanımlamalar

Yönergenin Amacı

Madde 6. (1) Bu yönergenin amacı İl Millî Eğitim Müdürlüğü “Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” projesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 7. (1) Bu yönerge Aydın ili mülki sınırları içinde yer alan ilköğretim seviyesindeki resmî ve özel eğitim kurumlarında eğitim gören öğrencileri kapsar. Çalışma 2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında resmi ve özel ilköğretim sınıflarında yürütülecektir.

Dayanak

Madde 8. (1) Bu yönerge 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, Anayasanın 5. Maddesi, Anayasanın 59. Maddesi, Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü 2019-2023 Stratejik Planı hüküm ve ilkelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 9. (1) Bu yönergede geçen;

- a. Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını
- b. İl MEM: Aydın İl Millî Eğitim Müdürlüğünü
- c. İlçe MEM: İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerini
- d. Okul: Proje kapsamındaki okulları
- e. Proje: “Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” projesini ifade eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Projeyi Yürütecek Kurum ve Paydaşlar

Projeyi Yürütecek Kurum

Madde 10. (1) “Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” projesi Aydın İl Millî Eğitim Müdürlüğünün planlamasında, İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin koordinasyonu ve denetiminde, okul müdürlüklerinin sorumluluğunda yürütülür.

İç Paydaşlar

Madde 11. (1) Projenin yürütülmesinde sorumlu olacak kurum ve kuruluşlar:

- a. İl Millî Eğitim Müdürlüğü
- b. İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
- c. Okul ve Kurum Müdürlükleri

Dış Paydaşlar

Madde 12. (1) Projenin yürütülmesinde destek alınacak kurum ve kuruluşlar:

- a. Aydın Valiliği ve Bağlı Kurumlar
- b. Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve İlçe Halk Kütüphaneleri Müdürlükleri
- c. Yerel Basın ve Yayın Kuruluşları
- d. Sivil Toplum Kuruluşları

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygulama

Çalışma Takvimi

Madde 13. (1) Projenin uygulanmasında aşağıda sıralanan adımlar ilgililerce yerine getirilecektir.

AYLAR	FAALİYET	SORUMLU KURUM		
		Okul Müdürlüğü	İlçe MEM	İl MEM
Ekim 2023	Aydın İl Mem ARGE Birimi proje ekibinden Dr. Tufan BİTİR tarafından “Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” projesinin yazımının gerçekleştirilmesi.			√
Kasım 2023 (1)	“Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” projesini tanıtımının gerçekleştirilmesi.			√
Kasım 2023 (2)	Proje kapsamında okul ve ilçe proje komisyonlarının kurulması.	√	√	
Aralık 2023 (1)	Hasan Cüneyt BOZKURT tarafından gönüllü öğretmenlere “Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” projesi eğitici eğitimlerinin çevrim içi verilmesi.			√
Aralık 2023 (2)	Öykü dosyalarının hazırlanması.	√		
Ocak 2024	Öykü dosyalarının hazırlanması.	√		
Şubat 2024	Öykü dosyalarının hazırlanması.	√		
Mart 2024	Her okuldan ilkokul ve ortaokul kademesindeki birincilerin belirlenmesi.	√		
Nisan 2024	Her ilçeden ilkokul ve ortaokul kademesindeki birinci, ikinci ve üçüncülerin belirlenmesi.		√	
Mayıs 2024 (1)	İlçe komisyonlarının Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüyle iletişime geçerek her kitap için ayrı birer ISBN numarası ve bandrol alması.		√	
Mayıs 2024 (2)	Her ilçeden seçilen ilkokul ve ortaokul kademesindeki birinci, ikinci ve üçüncü eserlerin resimli öykü kitabı olarak basılması.			√
Haziran 2024	“Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” Projesi kapsamında genç yazarların kitaplarının bir imza ve söyleşi günüyle basına tanıtılması.			√

Uygulama

Madde 14. (1) Projenin uygulanmasında aşağıda sıralanan adımlar ilgililerce yerine getirilecektir.

- Aydın İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından proje ekibi oluşturulur. Proje ekibi Müdürlüğümüz tarafından belirlenecek Arge Birimi personellerinden oluşur, bu ekip projeyi hazırlar ve ilgili kurumlarla paylaşılır.
- Proje ekim ayında İl Milli Eğitim Arge Birimi proje ekibinden Dr. Tufan BİTİR tarafından yazılır ve proje eğitmeni Çavdar Ferit Çavuş İlkokulu (Söke) sınıf öğretmeni Hasan Cüneyt BOZKURT tarafından koordine edilir.
- Kasım ayında Aydın İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Aydın İl Mem sosyal medya hesaplarından ve afişlerle görsel olarak projenin tanıtımı yapılır, ilçe müdürlükleriyle çevrim içi bilgilendirme toplantıları düzenlenir. Bu toplantılarda proje kapsamında okullarda öğrencilerin kitap hacminde bir öykü yazmalarına ve resimlemelerine rehberlik edecek gönüllü öğretmenler belirlenir. Her okulda okulu temsilen ilçe milli eğitim müdürlüğü komisyonuna iletilecek eserleri seçecek bir komisyon oluşturulur. Aynı zamanda her ilçede okullardan gelen birincileri değerlendirip ilkokul ve ortaokul kademelerinde ayrı ayrı birinci, ikinci ve üçüncü eserleri belirleyecek ilçe milli eğitim müdürlüğü bünyesinde bir komisyon oluşturulur.
- Aralık ayında proje eğitmeni Hasan Cüneyt BOZKURT tarafından projeye katılmak isteyen gönüllü öğretmenlere 45'er dakikalık 3 oturumdan oluşan ve çevrim içi gerçekleşecek olan çocuk edebiyatı seminerleri verilir. Bu seminerlerin başlamasıyla birlikte genç yazarlar öykülerini yazmaya başlarlar.
- Aralık, Ocak ve Şubat aylarını kapsayan 3 aylık süreçte öğrencilerin kitap hacminde öykü yazması ve resimlemesi ilgili öğretmen rehberliğinde tamamlanır.
- Kitapların resimlendirilmesi genç yazarlar tarafından yapılacağı gibi kendi sınıflarından ya da okullarından bir başka öğrenci tarafından da yapılabilir. Kitaplarda yazan ve resimleyen kişilerin isimleri yazılıp belirtilecektir. Yazarın adı ön kapakta, resimleyen adı ise içerideki ilk sayfada yer alır. Arka kapakta sadece yazarın fotoğrafı ve özgeçmişi bulunur. Kitap, yazarına aittir. Resimleyen ise danışman öğretmen gibi kitaba katkı sunan kişidir. Danışman öğretmenin adı da resimleyen kişiyle birlikte içerideki ilk sayfa yer alır.
- Kitapların yazılıp resimlendirilmesinden, içeriğinin intihal özelliği taşıyıp taşımadığından, eserdeki yazım ve noktalama hataları ile anlatım bozukluklarından öğrencilerin danışman öğretmenleri sorumludurlar.
- Mart ayında ilkokul ve ortaokul kademelerinden okul birincileri; Nisan ayında ise yine ilkokul ve ortaokul kademelerinden ilçe birinci, ikinci ve üçüncüleri belirlenir. Eserlerin belirlenmesinde; Türkçeyi kullanma gücü, kurgu, yaratıcılık, özgünlük, anlatım, yazım ve noktalama gibi yaratıcı yazma unsurlarını içeren puanlama anahtarı kullanılacaktır.
- 20 Nisan 2024, ilçelerde seçilen kitapların arge09@meb.gov.tr adresine iletilmesi için son gündür.
- Proje kapsamında her ilçe ayrı birer yayımcı konumundadır. Kitapların her biri için ayrı ISBN numarası ve bandrol gereklidir. ISBN numarası Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü'nden, yayımcı sertifikası Telif Hakları Genel Müdürlüğünden alınmaktadır. Her ilçe komisyonu kendisine teslim edilen her kitap için ayrı bir ISBN numarası ve bandrol alır, işlem basamaklarıyla ilgili bilgi edinmek için Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüyle kendisi iletişime geçer.
- Mayıs ayında her ilçeden gelen ilkokul ve ortaokul kademelerinden birinci, ikinci ve üçüncü eserler bandrollü birer kitap olarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından basılır.

- Haziran ayında İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından genç yazarların kitapları bir imza ve söyleşi günüyle basına tanıtılır.

Okul Müdürlüklerinin Sorumlulukları

- Okul bünyesinde projenin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sürecini organize etmek.
- Okullarda öğrencilerin kitap hacminde bir öykü yazmasına ve resimlemesine rehberlik edecek gönüllü öğretmenleri belirlemek ve öykü dosyalarının hazırlanma süreçlerine katkı sağlamak.
- İlkokul ve ortaokul düzeyinde okullarını temsilen ilçeye gönderilecek birinci eseri belirlemek için komisyonun oluşturmak.
- Okullarını temsilen ilçeye gönderilecek birinci eseri belirlemek.

İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin Sorumlulukları

- İlkokul ve ortaokul düzeyinde kendilerine iletilen birinci eserler arasından ilçeyi temsilen ilkokul ve ortaokul düzeyinde ayrı ayrı birinci, ikinci ve üçüncüleri belirlemek için komisyon oluşturmak.
- Kendilerine iletilen birinci eserler arasından ilçe komisyonu tarafından ilçeyi temsilen ilkokul ve ortaokul düzeyinde birinci, ikinci ve üçüncüleri belirlemek.
- Her ilçe komisyonu belirlenen bu eserlere ISBN numarası ve bandrol almak için Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüyle iletişime geçmek.

İl Millî Eğitim Müdürlüğünün Görevleri

- Arge ekibinin projenin yazılmasını, tanıtılmasını ve yürütülmesini sağlamak.
- Okullarda ve ilçelerde proje komisyonlarının kurulma sürecini takip etmek.
- Okullarda öğretmenlere proje kapsamında eğitici eğitimlerinin verilme sürecini organize etmek.
- Her ilçe komisyonunun belirlenen eserlere ISBN numarası ve bandrol alma sürecini takip etmek.
- Genç yazarların kitaplarının bir imza ve söyleşi günüyle basına tanıtma sürecini organize etmek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzleme, Değerlendirme

İzleme

Madde 14. (1) Çalışmanın sonuçları ve etkisini tespit etmek amacıyla istatistiksel veriler toplanacaktır. Okullar süreçte yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerini rapor halinde İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirecektir. İzleme çalışmalarına ek olarak il proje ekipleri zaman zaman saha ziyaretleri yapacak veya diğer iletişim yolları ile projeyi değerlendireceklerdir.

Değerlendirme

Madde 15. (1) Projenin tüm sonuçlarının değerlendirilmesi haziran ayı içerisinde yapılacak bir toplantı ile gerçekleştirilecek ve bu toplantı raporlandırılacaktır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

Madde 16 (1) Bu yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer. İşbu yönerge 1 yıl süre ile yürürlükte kalır. Daha sonra gerekli görülürse Valilik makamının onayı ile birer yıllık dönemler ile uzatılabilir.

(2) Hazırlanan bu yönerge esnek, geliştirilebilir ve ihtiyaç duyulması halinde değiştirilebilir bir formda hazırlanmıştır.

(3) Bu yönergenin uygulanması sürecinde yapılan çalışmalar eğitim ve öğretimle ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılır.

Sürdürülebilirlik

Madde 17. (1) Proje 2023-2024 eğitim-öğretim yılında uygulanacaktır.

(2) Proje sürecinde meydana gelebilecek değişikliklere göre düzenli güncellemeler yapılarak dinamik bir yapı oluşturulacaktır.

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA 100 GENÇ YAZAR PROJESİ
ŞARTNAMESİ

1. “Cumhuriyetimizin 100. Yılında 100 Genç Yazar” Projesi; Aydın ilindeki tüm 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıfları kapsayan bir çocuk edebiyatı yarışmasıdır.
2. İlk aşamada, ilkokullarda ve ortaokullarda oluşturulacak bir idareci ve iki öğretmenden oluşan iki ayrı komisyon tarafından ilkokul ve ortaokul birincileri seçilecektir.
3. İkinci aşamada, ilçe milli eğitim müdürlüklerinde oluşturulacak yine iki ayrı komisyon tarafından ilçeyi temsilen ilkokul ve ortaokul birinci, ikinci ve üçüncüleri seçilecek ve İl MEM Ar-Ge Birimine bildirilecektir.
4. Üçüncü aşamada, ilçelerden seçilen tüm birinci, ikinci ve üçüncü öğrencilerin kitapları Aydın İl MEM tarafından ayrı kitaplar halinde basılı hale getirilecektir.
5. Eserlerin seçilmesinde; Türkçeyi kullanma gücü, kurgu, yaratıcılık, özgünlük, anlatım, yazım ve noktalama gibi başlıklar dikkate alınacak ve hazırlanan puanlama anahtarı kullanılacaktır.
6. Öyküler; Times New Roman karakterinde, 12 puntoda, 1,5 satır aralığında ve en az 3 A4 sayfası olacak şekilde olmalıdır. Öykülerin biçimiyle ilgili (diyalogların yazımı, paragraf girintileri, satır aralıkları, kenar ölçüleri vs.) Ömer Seyfettin’in Kaşığı adlı öyküsü örnek olarak ekte verilmiştir.
7. Yazarın öz geçmişi, okulu, ilçesi, öyküyü resimleyen öğrencinin ve danışman öğretmenin adı-soyadı yazılarak ayrı bir Word belgesinde gönderilmelidir. Resimleyen ve yazan aynı öğrenciyse bu durum belirtilmelidir.
8. Ortalama olarak 15 resim gereklidir. Mizanpaj sürecinde yazının hacmine göre resimler fazla gelebilir. Bu durumda mizanpajı yapan görevlinin uygun bulacağı bazı resimler kullanılmaz. Yine mizanpaj sürecinde yazının hacmine bağlı olarak her resim simetriğindeki yazıyı değil, sonraki sayfayı ya da sayfaları temsil ediyor olabilir.
9. Kitapların resimlendirilmesi, genç yazarlar tarafından yapılabileceği gibi kendi sınıflarından ya da okullarından bir başka öğrenci tarafından da yapılabilir. Resimler yarışma kapsamında değerlendirilmez. Eserlerin seçim sürecinde resimlerin niteliğiyle ilgili değerlendirme ölçütleri bulunmamaktadır.
10. Kitaplarda yazarın ve resimleyen kişilerin isimleri ayrı ayrı belirtilmelidir. Yazarın adı yayımlanacak kitabın ön kapağında, resimleyenin adı kitabın içindeki ilk sayfada yer alır. Arka kapakta ise sadece yazarın fotoğrafı ve özgeçmişi bulunur. Kitap, yazarına aittir. Resimleyen, danışman öğretmen gibi kitaba katkı sunan kişidir. Bu sebeple danışman öğretmenin adı da resimleyen kişiyle birlikte içerideki ilk sayfa yer alır.

11. Kitapların yazılıp resimlendirilmesinden ve içeriğinin intihal (benzerlik) özelliği taşıyıp taşımadığından öğrencilerin danışman öğretmenleri sorumludur.
12. Resimler ve yazarların fotoğrafları taratılıp veya yüksek çözünürlüklü fotoğraflanıp öykü ve özgeçmiş dosyalarıyla birlikte her ilçenin belirleyeceği komisyon üyesinin e-posta adresine gönderilmeli, her gönderide konu kısmına okulun adı mutlaka yazılmalıdır. İlçelerde belirlenen eserler ve ekleri, aynı işlemlerden geçerek Aydın İl MEM AR-GE birimi arge09@meb.gov.tr e-posta adresinde mizanpaj sürecine başlamak üzere arşivlenecektir. Her gönderinin konu kısmına ilçe adı mutlaka yazılmalıdır.
13. Her yarışmacı için gönderi 4 dosyadan oluşmaktadır: Öykü, Özgeçmiş, Yazar Fotoğrafı, Resimler. Bunların gönderilmesinde WeTransfer gibi programların kullanılması kolaylık sağlayacaktır.
14. Elden veri teslimi yapılmayacaktır.
15. Proje koordinatörü ve eğitmeni Hasan Cüneyt BOZKURT tarafından danışman öğretmenler için hazırlanan seminerler, Aralık ayında uzaktan erişimle yapılacak ve 45'er dakikalık 3 oturumdan oluşacaktır. Program okullara bildirilecektir.
16. İlkokul ve ortaokul komisyonlarının seçtikleri birinci öğrencilerin öykülerini ve eklerini ilçe komisyonlarına son teslim tarihi 1 Mart 2024 olarak belirlenmiştir. İlçelerin; ilkokul ve ortaokul birincilerinin, ikincilerinin ve üçüncülerinin öykülerini ve eklerini Aydın İl MEM AR-GE birimine son teslim tarihi 20 Nisan 2024 olarak belirlenmiştir.
17. Yukarıdaki koşulların birine veya birkaçına uymayan çalışmalar kabul edilmeyecektir.
18. İlçelerden gelecek dosyalar Mayıs ayında Aydın İl MEM tarafından kitap şeklinde basılı hale getirilerek yayımlanacaktır.
19. Proje kapsamında her ilçe ayrı birer yayımcı konumundadır. Kitapların her biri için ayrı ISBN numarası ve bandrol gereklidir. ISBN numarası Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü'nden, yayımcı sertifikası Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nden alınmaktadır. Her ilçe kendisine teslim edilen her kitap için ayrı bir ISBN numarası ve bandrol alacak, işlem basamaklarıyla ilgili bilgi edinmek için Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüyle kendisi iletişime geçecektir.
20. Haziran ayında düzenlenecek imza ve söyleşi günüyle genç yazarlar basına tanıtılacaktır.

Dr. Tufan BİTİR
Proje Yürütücüsü
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
AR-GE Birimi

CUMHURİYETİN 100. YILINDA 100 GENÇ YAZAR PROJESİ
ESER PUANLAMA ANAHTARI

Yazarın Adı-Soyadı:

Yazarı Okulu:

İlçesi:

Eserin Adı:

BOYUTLAR	MADDELER	DÜZEY					Puan
		0	1	2	3	4	
Türkçeyi Kullanma Gücü (30 puan)	Türkçenin anlam derinliğini esere yansıtmıştır. (10 puan)						
	Yazısında farklı kelimelerle anlatım dilini zenginleştirerek kelimelere yeni anlamlar yüklemiştir. (10 puan)						
	Yazısında fikirlerini akıcı bir şekilde ortaya koymuştur. (10 puan)						
Yaratıcılık (30 puan)	Yazısında kendine özgü fikirlere yer vermiştir. (10 puan)						
	Yazısındaki örneklerde hayal gücünü yansıtmıştır. (10 puan)						
	Yazısında okuduğu, duyduğu ya da gördüğü bir olaya farklı bakış açıları getirmiştir. (10 puan)						
Kurgu (20 puan)	Yazısında merak unsurunu etkili bir şekilde kullanmıştır. (10 puan)						
	Yazısındaki olay örgüsünde gereksiz ayrıntılara yer vermemiştir. (10 puan)						
Anlatım, Yazım ve Noktalama (20 puan)	Yazısında Türkçenin yazım ve noktalama kurullarına uymuştur. (10 puan)						
	Yazısında anlatım bozukluklarına yer vermemiştir. (10 puan)						
TOPLAM							

***Öncelikle eser için her maddeden alınan düzey (0,1,2,3,4) düzey sütununa işaretlenir. Ardından puan sütununa alınan düzeyin rakamına göre puanı yazılır. (Sıfır hariç her bir düzey 2,5 puandır). Her madde özelinde,

1. Düzeyde puan alan öğrenci o maddeden 2,5 puan,
2. Düzeyde puan alan öğrenci o maddeden 5 puan,
3. Düzeyde puan alan öğrenci o maddeden 7,5 puan,
4. Düzeyde puan alan öğrenci o maddeden 10 puan alacaktır.

***Son olarak puan sütunundaki puanlar toplanarak en alttaki toplam satırına yazılacaktır.

HAZIRLAYANLAR

Puanlama Anahtarı aşağıda ismi yazılı kişiler tarafından geliştirilmiştir.

Dr. Tufan BİTİR (Aydın İl MEM AR-GE)

Hasan Cüneyt BOZKURT (Çavdar Ferit Çavuş İlkokulu-Söke)

KAŞAĞI

*

Ömer Seyfettin

(ÖRNEK YAZIM ŞABLONUDUR)

Ahırın avlusunda oynarken aşağıdaki gümüş söğütler altında görünmeyen derenin hazin şırıltısını işittik. Evimiz, iç çitin büyük kestane ağaçları arkasında kaybolmuş gibiydi. Annem İstanbul'a gittiği için benden bir yaş küçük olan kardeşim Hasan'la artık Dadaruh'un yanından hiç ayrılmıyorduk. Bu adam, babamın seyisi, ihtiyarca bir Çerkez'di. Sabahleyin erkenden ahıra koşuyorduk. En sevdiğim şey atlardı. Dadaruh'la beraber onları suya götürmek, çıplak sırtlarına binmek ne doyulmaz bir zevkti! Hasan korkar, yalnız binemezdi. Dadaruh onu kendi önüne alırdı. Torbalara arpa koymak, yemliklere ot doldurmak, ahır süpürmek, gübreleri kaldırmak en eğlenceli bir oyundan ziyade bizim hoşumuza gidiyordu. Hele tımar... Bu en zevkli şeydi. Dadaruh eline kaşağıyı alıp işe başladı mı, tıkı tık, tıkı tık... Tıpkı bir saat gibi... Yerimde duramaz, "Ben de yapacağım, ben de yapacağım!" diye tuttururdum. O vakit Dadaruh beni Tosun'un sırtına kor, elime kaşağıyı verir, "Haydi yap!" derdi. Bu demir aleti hayvanın sırtına sürter; fakat o ahenkli tıkırtıyı çıkaramazdım.

"Kuyruğunu sallıyor mu?"

"Sallıyor."

"Hani bakayım."

Eğilirdim, uzanırdım. Lakin atın sağrısından kuyruğu görünmezdi.

Her sabah ahıra gelir gelmez, "Dadaruh, tımarı ben yapacağım," derdim.

"Yapamazsın."

"Niçin?"

"Daha küçüksün de ondan."

"Yapacağım."

"Büyü de öyle..."

"Ne vakit?"

"Boyun at kadar olduğu vakit..."

"..."

At, ahır işlerinde yalnız tımarı beceremiyordum. Boynum karnına bile varmıyordu. Hâlbuki en keyifli, en eğlenceli şey buydu. Sanki kaşağının muntazam tıkırtısı Tosun'un hoşuna gidiyor, kulaklarını kısıyor, kuyruğunu kocaman bir püskül gibi sallıyordu. Tam tımar biteceğine yakın huysuzlanır, oynar, o zaman Dadaruh, "Höyt, kerata..." diye sağrısına bir tokat indirir, sonra öteki atları tımara başlardı.

Ben de bir gün ahırda yalnız başıma kaldım. Hasan'la Dadaruh dere kenarına inmişlerdi. İçimde bir tımar etmek hırsı uyandı. Kaşağıyı aradım, bulamadım. Ahırın köşesinde Dadaruh'un penceresiz, küçük odası vardı. Buraya girdim. Rafları aradım. Eyerlerin arasına falan baktım. Yok, yok. Yatağın yanında yeşil tahtadan bir sandık duruyordu. Onu açtım. Az daha sevincimden haykıracaktım. Annemin bir hafta evvel İstanbul'dan gönderdiği hediyeler içinde çıkan fakfon kaşağı parıl parıl parlıyordu.

Hemen kaptım, Tosun'un yanına koştum. Karnına sürmek istedim. Rahat durmadı. Dönüp burnuyla bana vurdu. Öteki atlar da durmuyorlardı.

“Galiba acıtıyor,” dedim.

Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, çok sivriydi. Biraz köreltmek için duvarın taşlarına sürmeye başladım. Dişleri bozulunca tekrar tecrübe ettim. Yine atların hiçbiri durmuyordu. Kızdım. Öfkemi sanki kaşağıdan çıkarmak istedim. On adım ilerideki çeşmeye koştum. Kaşağıyı yalağın taşına koydum. Yerden kaldıracabileceğim en ağır bir taş bularak üstüne hızlı hızlı indirmeye başladım. İstanbul’dan gelen, ihtimal Dadaruh’un kullanmaya kıyamadığı bu güzel kaşağıyı ezdim, parçaladım. Sonra yalağın içine attım.

Babam her sabah dışarı giderken bir kere ahıra uğrar, öteye beriye bakardı. O gün yine ahırda yalnızdım. Hasan evde, hizmetçimiz Pervin’le kalmıştı. Galiba yıkanacaklardı. Babam çeşmeye bakarken yalağın içinde kırılmış kaşağıyı gördü. Dadaruh’a haykırdı:

“Gel buraya.”

“...”

“Çıkar bakayım şunu.”

Nefesim kesilecekti. Bilmem neden, çok korktum. Dadaruh da şaşırıldı. Kırılmış kaşağı meydana çıkınca babam bunu kimin yaptığını sordu. Dadaruh, “Bilmiyorum,” dedi. Babamın gözleri bana döndü. Daha bir şey sormadan, “Hasan,” dedim.

“Hasan mı?”

“Evet, dün Dadaruh uyurken odaya girdi. Sandıktan aldı. Sonra yalağın taşında ezdi.”

“Niye Dadaruh’a haber vermedin?”

“Uyuyordu.”

“Çağır şunu bakayım.”

“...”

Çitin kapısından geçtim. Gölgeyi yoldan eve doğru koştum. Hasan’ı çağırdım. Zavallının hiçbir şeyden haberi yoktu. Koşarak arkamdan geldi. Babam pek sertti. Bir bakışından ödümüz kopardı. Hasan’a dedi ki:

“Eğer yalan söylersen seni döverim.”

“Söylemem.”

“Pekâlâ, bu kaşağıyı niye kırdın?”

Hasan, Dadaruh’un elinde duran alete şaşkın şaşkın baktı. Sonra sarı saçlı başını sarsarak, “Ben kırmadım,” dedi.

“Yalan söyleme diyorum.”

“Ben kırmadım.”

Babam tekrar, “Doğru söyle, darılmayacağım, yalan çok fenadır,” dedi.

Hasan inkârında inat etti. Babam hiddetlendi, üzerine yürüdü.

“Utanmaz yalancı!” diye yüzüne bir tokat indirdi.

Hasan avazı çıktığı kadar ağlamaya başladı. Babam Dadaruh’a, “Götür bunu eve. Sakın bir daha buraya sokma. Hep Pervin’le otursun!” diye haykırdı.

Dadaruh ağlayan kardeşimi kucağına aldı. Çitin kapısına doğru yürüdü.

Artık ahırda hep yalnız oynuyordum.

Hasan evde mahpustu. Yalan söylediği için babam yüzüne bile bakmıyordu. Annem geldikten sonra da affetmedi. Fırsat düştükçe, “O yalancı,” derdi. Hasan yediği tokat aklına geldikçe ağlamaya başlar, güç susardı. Zavallı anneciğim benim iftira atabileceğime hiç ihtimal veremiyordu.

“Acaba aptal Dadaruh atlara ezdirmiş olmasın!” derdi.

Ertesi sene yazın annem yine İstanbul’a gitti. Biz yalnız kaldık. Hasan’a ahır hala yasaktı. Geceleri yatakta atların ne yaptıklarını, tayların büyüyüp büyümediğini bana sorardı. Bir gün birdenbire hastalandı. Kasabaya at gönderdik, doktor geldi.

“Kuşpalazı,” dedi.

Çiftlikteki köylü kadınlar eve üşüştüler. Birtakım tekir kuşlar getiriyorlar, kesip kardeşimin boynuna asıyorlardı. Babam yatağının dibinden hiç ayrılmıyordu.

Dadaruh çok yorgundu. Pervin hüngür hüngür ağlıyordu.

“Niye ağlıyorsun?” diye sordum.

“Kardeşin hasta.”

“İyi olacak.”

“Olmayacak.”

“Ya ne olacak?”

“Kardeşin ölecek,” dedi.

“Ölecek mi?”

Ben de ağlamaya başladım. O hastalandığından beri Pervin’in yanında yatıyordum. O gece hiç uyuyamadım. Dalar dalmaz Hasan’ın hayali gözümün önüne geliyor.

“İftiracı, iftiracı,” diye karşımda ağlıyordu.

Küçük muhayyilem o vakit ki dini terbiyenin dehşetleriyle dolmuştu. Yarın ahiret... Kim bilir kardeşim o haksız yediği tokadın hakkını benden nasıl çıkaracaktı? Pervin’i uyandırdım.

“Ben Hasan’ın yanına gideceğim,” dedim.

“Niçin?”

“Babama bir şey söyleyeceğim.”

“Ne söyleyeceksin?”

“Kaşağıyı ben kırmıştım. Onu söyleyeceğim.”

“Hangi kaşağıyı?”

“Geçen seneki. Hani babamın Hasan’a darıldığı...”

Lafımı tamamlayamadım. Derin hıçkırıklar içinde boğuluyordum. Ağlaya ağlaya Pervin’e anlattım. Şimdi babama söylersem Hasan da duyacak, belki beni affedecekti.

“Yarın söylersin,” dedi.

“Hayır, şimdi söyleyeceğim.”

“Şimdi baban uyuyor. Yarın sabah söylersin. Hasan da duyar. Onu öpersin. Ağlarsın. Hakkını sana helal eder.”

“Pekâlâ.”

“Haydi, şimdi uyu.”

Sabaha kadar yine gözlerimi kapayamadım. Hava henüz ağarırken Pervin’i uyandırdım. Kalktık. Ben içimdeki zehirden azabı boşaltmak için acele ediyordum. Fakat heyhat, zavallı masum kardeşim o gece ölmüştü. Sofada çiftlik imamıyla Dadaruh’u ağlarken gördük.

Babamın dışarı çıkmasını bekliyorlardı!